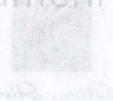

Respect pentru oameni și cărți

Marie de HENNEZEL

Vârsta, dorința

&

dragostea

O pleoarie pentru viață intimă

Traducere: Clara Manole

NICULESCU

„Oare un căsător este într-o liniște și înțelepciune și înțelepciune și înțelepciune?”

ANNA

Cuprins	
<i>Cuvânt-înainte .....</i>	13
<i>O pleoarie pentru viața intimă .....</i>	17
<i>Vârsta dorinței și a plăcerii .....</i>	23
<i>Dacă urmărим doar performanța sexuală, suntem pierduți! .....</i>	24
<i>Dezvoltarea unei predispoziții erotice .....</i>	27
<i>Intimitatea cotidiană .....</i>	29
<i>Un spațiu destinat inițiaților .....</i>	33
<i>Unde sunt plasate barierele? .....</i>	36
<i>A doua adolescență .....</i>	41
<i>Boomul sexualității seniorilor .....</i>	41
<i>„Adolescentizarea” trupurilor și a inimilor .....</i>	43
<i>Fantasma iubirii ideale .....</i>	45
<i>O colecție de amanți .....</i>	48
<i>Tentația legăturilor paralele .....</i>	53
<i>Cuplurile care sfidează timpul .....</i>	61
<i>Decizia de a fi fericit .....</i>	61
<i>Să visezi cu ochii deschiși alături de celălalt .....</i>	64
<i>Cultivarea armoniei de dragul armoniei .....</i>	67

Satisfacerea sexuală	71
Am decis să nu mai facem dragoste	72
Dorința pusă deoparte	76
Să te opui satisfacerii plăcerii carnale	78
Respect pentru oameni și cărți	
Singurătate și libertate	83
Singurătatea care aduce suferință.....	84
Să îndrăznești să-ți oferi plăcere	87
Viața între femei	90
Inițiatorele	91
Un alt fel de sexualitate	95
Adevărata voluptate se descoperă doar după	
60 de ani	96
O sexualitate împlinită și liniștită	107
Un univers erotic împărtășit	112
Alegerea bucuriei ca mod de viață	122
O anumită etică a secretului	130
În căutarea unei noi armonii	136
În căutarea erotismului	141
Să faci dragoste lent	141
Femeile tantrice	142
Trupurile știi să facă dragoste	148
Izolările erotice	151
Călătoria lui Tiresias	153
Comuniunea în nemîșcare	156
Exigențe juvenile greu încercate	160
Meditația orgasmică	163

lubirile vârstei a treia	165
O sexualitate afectivă	165
Cu siguranță mai fac dragoste	169
Suntem octogenari care încă vrem să facem	
dragoste	170
A face gesturi tandre	174
Dorința poate ține toată viața	178
Legături erotice dincolo de moarte	180
Să avem înțelepciunea să ne oprim	182
O atitudine binevoitoare	185
Plăcerile dragostei în căminele pentru bătrâni	187
Respect pentru intimitate? Până unde?	190
Concluzii	193
Postfață inedită	199
Mulțumiri	205

Vârsta dorinței și a plăcerii

În momentul în care am început să scriu această carte, la Pinacoteca din Paris se desfășura o expoziție *Kama Sutra*¹, subintitulată „Spiritualitate și erotism în arta indiană”.

Ar trebui poate să amintesc occidentalului de condiție medie ce continuă să credă despre *Kama Sutra* că este o carte pornografică, un tratat de „acrobație erotică”, o colecție de poziții sexuale, că acest text foarte vechi este „o carte despre viață”, care arată rolul sexualității în dezvoltarea bărbaților și a femeilor. Scopul său este acela de a arăta că, pentru o viață fericită, este necesar un echilibru între *dharma*, adică „virtute”, *artha*, adică „bunăstarea materială” și *kāma*, „dragoste și placere”. Trăindu-ți viața într-un mod erotic – adică punând noțiunea de voluptate în centrul a tot ceea ce faci și trăiești –, poți atinge, în concepția hindusă, *moksha*, adică „detașarea” și „iluminarea spirituală”.

Erotismul este o cale de împlinire și de acces la sfera divinului. Pe panoul de prezentare de la intrarea în expoziție era scris: „Dacă în creștinism Dumnezeu este dragoste, în India,

¹ Unul dintre textele fundamentale ale literaturii sanscrite, scris în secolul al IV-lea. (n. a.)

Dumnezeu face dragoste¹.” Și în continuare, această frază la care îi las pe cititorii mei să mediteze: „Dragostea nu ține de suflet, ci de trup.”

Plimbându-mă printre gravuri și statuete, îmi spuneam că mă aflu în sânul unei mentalități total diferite de a noastră, a occidentalilor. Concepția europeană afirmă că, pentru a ajunge la detașare, la înțelepciune, este necesară o formă de asceză. Cultura hindusă susține, dimpotrivă, că ființa umană aflată în căutarea plăcerii și ajunsă la capătul călătoriei poate în sfârșit să se detașeze – căci nu te poți detașa decât de ceea ce cunoști pe deplin, precum fructul care se desprinde de creangă abia când este bine copt. În India, vârsta a treia este considerată vârsta maturității, și ceea ce este propriu acestei vârste îl reprezintă faptul că trebuie să trăiască din plin *kama*, „dorința” și „voluptatea”.

Dacă urmărim doar performanța sexuală, suntem pierduți!

Este vârsta a treia, aşa cum se afirma în vechea Indie, vârsta dorinței și a plăcerii? Înainte de a-mi începe ancheta, mi-am propus să cer părerea specialiștilor. M-am gândit la prietenul meu François Parpaix², sexolog la Évian, și apoi la Brigitte Lahaie (prezentatoarea unui talk-show radiofonic), care este, după părerea mea, un martor incontestabil al vieții sexuale a francezilor.

¹ Michel Angot, *L'Art érotique hindou* („Arta erotică hindusă”). (n. a.)

² François Parpaix, *Pour être de meilleurs amants* („Să facem dragoste mai bine”), Robert Laffont, 2004 și pe site-ul www.couple-et-sentiments.fr. (n. a.)

Mă bucur atunci când François vorbește despre sexualitate. Pe lângă competența datorată faptului că vede în fiecare an sute de persoane care vin să-i încredească problemele, are un anume fel pitoresc, poetic și frust în același timp, de a vorbi despre lucruri pe care nimenei nu îndrăznește să le abordeze. De altfel, este și un excelent comediant, autor al unui spectacol „viu, plin de autoderiziune, ritmat și convivial” pe care l-a oferit la Congresul de Sexologie de la Montreal în septembrie 2014: „Sunt sexolog și mă tratez”. Este vorba despre monologul amuzant și tulburător al unui medic care vorbește despre viața lui sentimentală și sexuală. Spectatorul se identifică, cu mare ușurință, cu dificultățile și frământările acestui om. Mesajul pe care François Parpaix reușește să-l transmită în acest spectacol este că viața sexuală reușită a unui cuplu se datorează intimității și atracției de zi cu zi.

Mi-ar plăcea să-mi spună ce crede despre acest paradox: pe de o parte, se afirmă că sexualitatea este un drept al tuturor, indiferent de vârstă, că viața sexuală îndelungată constituie secretul longevității și sănătății, că vechile concepții potrivit căror sexualitatea este apanajul tinereții sunt complet false deoarece un procentaj important de seniori au o viață sexuală activă și sunt încă plini de dorință; pe de altă parte, se spune că îmbătrânirea sexuală este un fenomen real și că dorința scade odată cu înaintarea în vârstă. Ce se întâmplă de fapt?

François este categoric: „Trebuie să fim rezonabili atunci când vorbim de placere sexuală și de dorință în cazul seniorilor.” Da, într-adevăr, îmbătrânirea sexuală este reală. Nu trebuie să ne îmbătăm cu apă chioară. Mai întâi are loc o uzură senzorială, o excitare întârziată, o diminuare a plăcerii,

toate acestea provocate de modificările hormonale, o lentăre în reacții, tulburări erectile la bărbați¹ și o uscăciune și o atrofie vaginală la femei, cu excepția situației în care sunt sub TSH², caz în care are loc o umectare lentă. Este nevoie de mai mult timp pentru a ajunge la orgasm. A face dragoste poate să devină un act obositor, inconfortabil din cauza pierderii elasticității și mobilității, a reumatismului, a durerilor de diferite tipuri. Silueta se modifică, masa musculară scade, persoana ia mai mult în greutate. Aspectul general al corpului este afectat. Începi să te simți „bâtrân” în ochii celorlalți și, ca urmare, dezagreabil. În plus, adaugă François, „medicația, antidepresivele, diureticele, substanțele psihotrope, tratamentele contra diabetului atenuază emoțiile și senzația de bine. Toate acestea afectează viața sexuală și dorința și, de altfel, două treimi dintre seniori sunt de părere că aptitudinea lor de a face dragoste se va diminua în deceniul care va urma”.

Sunt puțin zdruncinată de acest tablou descurajant care pare să confirme concepția, profund înrădăcinată în inconștiul nostru personal și colectiv, că sexul *este pentru tineri*. De altfel, aceasta este părerea pe care o împărtășește majoritatea: sexualitatea unei persoane în vîrstă nu poate fi decât nefirească, ridicolă, deplasată și, bâtrân fiind, nu mai poți nici inspira, nici resimți dorință.

Punând accentul pe această îmbătrânire a corpului, François dorea de fapt să mă împiedice să idealizez viața

¹ Tulburările erectile afectează 34% dintre bărbații între 60 și 69 de ani, 53% dintre cei de 70 și 79 de ani și 81% peste 80 de ani. (n. a.)

² TSH = Terapie de Substituție Hormonală. (n. a.)

sexuală a seniorilor. Totuși, mă asigură că, în ciuda îmbătrânirii sexuale, există o viață intimă și erotică a persoanelor de peste 60 de ani¹, mai ales dacă sexualitatea a jucat un rol important în tinerețea lor și dacă au încă un partener, cu o condiție esențială: să nu încerce să obțină *performanțe sexuale*, căci acest lucru la o asemenea vîrstă înseamnă sfârșitul!

„Seniorii care au practicat sexul de tip «descărcare nervoasă» sunt repede puși la zid”, afirmă el, „deoarece nu au alte repere. Atâtă vreme cât sunt fizologic apti pentru sex, nu au probleme. Dar în momentul în care îmbătrâneșc și capacitatea organului sexual de a deveni erect și de a ejacula se diminuează, sau disponibilitatea pentru anumite poziții se reduce din cauza durerilor de spate sau de șolduri, sau respirația devine greoaie, sau femeia nu mai poate suporta o anumită greutate, nu mai ești stăpân pe propriul tău corp. Toate aceste lucruri reduc încrederea în capacitatea de a face dragoste.”

Dezvoltarea unei predispoziții erotice

În acest moment este cazul să te reorientezi și să încerci să dezvolți o predispoziție erotică, aptitudinea de a seduce, precum și capacitatea de a te lăsa îmbrățișat, sărutat.

¹ Aproape toate anchetele sunt de acord cu faptul că $\frac{4}{5}$ dintre bărbați și $\frac{2}{3}$ dintre femei sunt activi din punct de vedere sexual până spre vîrstă de 70 de ani. Aceste procente scad la $\frac{1}{3}$ pentru bărbați și $\frac{1}{5}$ pentru femei după 75 de ani. (n. a.)